

TILSYNSVEJLEDNING

Maj 2019

Indhold

1. Indledning	2
2. Regelgrundlag for tilsynet.....	2
3. Tilsynets formål.....	2
4. Tilsynets tilrettelæggelse	3
5. Forslag til temaer for tilsyn	5
6. Tilskud og aktivitetsindberetning.....	7

1. Indledning

Voksenuddannelsescentret er forpligtet til at føre tilsyn med, at driftsoverenskomstparten udbyder og gennemfører FVU og OBU i henhold til aftalevilkårene i driftsoverenskomsten, herunder de til enhver tid gældende regler på området.

Denne vejledning skal bidrage til at skabe gennemsigtighed og klarhed om tilsynets formål og metoder, og til at fastsætte rammerne for voksenuddannelsescentres tilsyn med FVU og OBU, der varetages af driftsoverenskomstparten. Vejledningen har til formål at vejlede voksenuddannelsescentre om, hvordan tilsynet kan tilrettelægges og afrapporteres, og hvilke temaer der eksempelvis kan indgå i voksenuddannelsescentrets tilsyn, og i hvilke regler, det er fastlagt. Endelig beskriver vejledningen forhold vedrørende tilskud og aktivitetsindberetning, som skal påses af voksenuddannelsescentret.

2. Regelgrundlag for tilsynet

Voksenuddannelsescenteret og driftsoverenskomstparten har pligt til at sætte sig ind i de regler, der gælder i forbindelse med udbud og gennemførelse af FVU og OBU.

Nedenfor er indsat en vejledende liste over relevante regler for udbud og gennemførelse af FVU og OBU. Både voksenuddannelsescenteret og driftsoverenskomstparten er forpligtet til løbende selv at holde sig opdateret om de til enhver tid gældende regler for FVU og OBU.

Vejledende liste over relevante regler for udbud og gennemførelse af FVU og OBU

- Lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, jf. lovbekendtgørelse nr. 602 af 23/05/2019
- Bekendtgørelse om undervisning m.v. inden for forberedende voksenundervisning for voksne nr. 1796 af 27. december 2018 (FVU-bekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om ordblindeundervisning for voksne nr. 1589 af 13. december 2016 (OBU-bekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om prøver og eksamen i de almene og studieforberedende ungdoms- og voksenuddannelser nr. 343 af 8. april 2016 (Almen eksamensbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse nr. 262 af 20. marts 2007
- Bekendtgørelse af lov om befordringsrabat til uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser m.v. nr. 605 af 24. maj 2019
- Bekendtgørelse af lov om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne m.v. nr. 810 af 20. juni 2018
- Lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 236 af 23. marts 2018
- Bekendtgørelse om tilskud m.v. til institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse (AGV-tilskudsbekendtgørelsen) nr. 730 af 29. juni 2012
- Lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m. (Beta-lingsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 598 af 16. maj 2019.

Når der i denne vejledning henvises til love, bekendtgørelser, instrukser m.v., omfatter det også senere ændringer.

3. Tilsynets formål

Voksenuddannelsescentrets tilsyn har til formål at sikre, at FVU og OBU udbydes, tilrettelægges og gennemføres efter gældende regler samt at sikre korrekt opgørelse og indberetning af tilskudsberettiget aktivitet og korrekt tilskudsudbetaling. Tilsynet skal endvidere bidrage til løbende kvalitetsudvikling af FVU og OBU.

Det tilsynsførende voksenuddannelsescenter skal en gang årligt afrapportere resultatet af det foregående års tilsyn til dets driftsoverenskomspartner.

4. Tilsynets tilrettelæggelse

Voksenuddannelsescentrets tilsyn bør være baseret på dialog med fokus på at skabe gennemsigtighed og klarhed om tilsynets formål og metoder. Via dialog dannes grundlag for forståelse af forventninger til tilsynet og driftsoverenskomstpartens handlemuligheder.

Voksenuddannelsescentret skal i forbindelse med tilsynets tilrettelæggelse sigte mod, at der er balance mellem anvendte ressourcer og forventet udbytte.

I dette afsnit beskrives, hvordan tilsynet kan tilrettelægges og samtidig understøtte den lokale kvalitetsudvikling og samarbejdet mellem voksenuddannelsescentret og driftsoverenskomstparten.

4.1. Dialog og gennemsigtighed

Dialog mellem voksenuddannelsescentret og driftsoverenskomstparten danner grundlag for forståelse af voksenuddannelsescentrets tilrettelæggelse af tilsynet. Dialogen baseres på en anerkendelse af, at alle aktører spiller en vigtig rolle for kvalitetsudvikling af uddannelserne.

Det følger af § 13 i bekendtgørelse om undervisning m.v. inden for forberedende voksenundervisning (FVU-bekendtgørelsen) og § 14 i bekendtgørelse om ordblindeundervisning for voksne (OBU-bekendtgørelsen), at det enkelte voksenuddannelsescenter foretager en løbende evaluering, som danner baggrund for voksenuddannelsescentrets plan for udbud af FVU og OBU. Denne evaluering kan med fordel indgå i dialogen om, hvilke elementer der kan sættes fokus på i tilsynet.

Tilsynsplan

For at understøtte gennemsigtighed i tilsynet anbefales det, at voksenuddannelsescentret årligt udarbejder en kort plan for, hvordan tilsynet forventes gennemført.

Tilsynsplanen skal indeholde beskrivelser af, hvilke temaer der sættes fokus på i det pågældende år, hvordan tilsynet forventes gennemført, hvilke oplysninger der inddrages i tilsynet, og en tentativ tidsplan for, hvornår tilsynet forventes gennemført.

Voksenuddannelsescentret kan inddrage driftsoverenskomstparten i udarbejdelse af planen.

Særligt fokus på udvalgte temaer kan planlægges på baggrund af erfaringer og resultater fra tidligere gennemførte tilsyn, som giver anledning til opfølgning og/eller en særlig indsats. Der kan endvidere inddrages elementer fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitets årlige tilsynsplan.

For at sikre størst mulig gennemsigtighed anbefales det at gøre driftsoverenskomstparten bekendt med voksenuddannelsescentrets tilsynsplan. Dette giver desuden driftsoverenskomstparten mulighed for, forud for tilsynet, at gøre voksenuddannelsescentret opmærksom på særlige forhold, der eventuelt bør tages højde for.

4.2. Indhentning af relevante oplysninger

Til brug for udøvelsen af tilsynet kan voksenuddannelsescentret indhente relevante oplysninger om driftsoverenskomstpartens varetagelse af FVU og OBU. Voksenuddannelsescentret indhenter således kun materiale, der er relevant for det aktuelle tilsyn.

Voksenuddannelsescentret bør, af hensyn til driftsoverenskomstparten, være så præcis som muligt i sin bestilling af oplysninger, og bør altid overveje relevansen af de bestilte oplysninger. Oplysninger kan indhentes fx i form af konkrete dataoversigter, kopi af undervisningsplaner, redegørelser eller andet materiale, der dokumenterer et konkret emne eller problemstilling.

De indhentede oplysninger kan indgå i den løbende dialog mellem voksenuddannelsescentret og driftsoverenskomstparten med henblik på kvalitetsudvikling.

4.3. Tilsynsbesøg

Tilsynsbesøg planlægges, når de ønskede oplysninger og forhold kun kan afdækkes ved fremmøde. Tilsynsbesøg kan planlægges enten anmeldt eller uanmeldt.

Anmeldte tilsynsbesøg

Ved anmeldte tilsynsbesøg orienteres driftsoverenskomstparten forud for tilsynsbesøget. Dette giver mulighed for, at voksenuddannelsescentret, i samarbejde med driftsoverenskomstparten, kan tilrette besøget bedst muligt.

Ved anmeldte tilsynsbesøg kan der på forhånd bl.a. afklares en tidsplan for besøget, hvem de tilsynsførende eventuelt ønsker at tale med, og hvilke oplysninger/dokumenter, der ønskes udleveret. Dette giver driftsoverenskomstparten mulighed for at sikre, at relevante medarbejdere og deltagere er til stede, og at de efterspurgte oplysninger og dokumenter er tilgængelige. Anmeldt tilsynsbesøg giver desuden driftsoverenskomstparten mulighed for at orientere undervisere og deltagere om besøget, særligt hvis de tilsynsførende ønsker at tale med deltagere og/eller overvære undervisning.

Uanmeldte tilsynsbesøg

Uanmeldte tilsynsbesøg bør som udgangspunkt gennemføres i sammenhæng med et tema fra tilsynsplanen, med mindre særlige forhold gør sig gældende.

Ved uanmeldte tilsynsbesøg orienteres driftsoverenskomstparten ikke – eller kun umiddelbart inden – om besøget. En eventuel varsling om tilsynsbesøget kan fx ske samme morgen eller dagen inden.

Et uanmeldt tilsynsbesøg planlægges og gennemføres under behørig hensyntagen til de pågældende medarbejdere og deltagere, der er til stede hos driftsoverenskomstparten den pågældende dag.

4.4. Opfølgning på tilsyn

Efter et gennemført tilsyn bør voksenuddannelsescentret udarbejde en skriftlig opfølgning. En skriftlig opfølgning bidrager til løbende kvalitetsudvikling, og kan danne baggrund for justeringer og tilpasninger af fremtidigt tilsyn.

Derudover kan en skriftlig opfølgning være dokumentation for, at voksenuddannelsescentret lever op til sin tilsynsforpligtigelse.

Opfølgningen kan fx omhandle følgende:

- En beskrivelse af det/de elementer, der har været omfattet af tilsynet.
- Hvordan tilsynet har været gennemført.
- Hvilket dokumentationsmateriale, der har indgået i tilsynet.
- Hvilke problemstillinger, der er identificeret i forbindelse med tilsynet.
- Hvordan det planlægges at følge op på tilsynet.
- En samlet konklusion på tilsynet.

For at bidrage til gennemsigtighed og løbende kvalitetsudvikling skal voksenuddannelsescentret gøre driftsoverenskomstparten bekendt med konklusioner vedrørende det gennemførte tilsyn.

I tilfælde af, at der ved tilsyn konstateres forhold, der ikke er i overensstemmelse med driftsoverenskomsten og gældende regler på området, kan voksenuddannelsescentret udstede skriftlige påbud til driftsoverenskomstparten. Påbud forudsætter, at voksenuddannelsescentret har gjort reelle forsøg på at bringe forholdene i orden via dialog med driftsoverenskomstparten. Såfremt voksenuddannelsescentret forgæves har afgivet to skriftlige påbud til driftsoverenskomstparten, kan driftsoverenskomsten opsiges skriftligt.

4.5. Afrapportering

Én gang årligt afrapporterer voksenuddannelsescentret samlet til driftsoverenskomstparterne. Eventuelle enkelt-sager beskrives i anonymiseret form. Rapporten for det seneste års gennemførte tilsyn fremsendes til driftsoverenskomstparterne senest ved udgangen af 1. kvartal.

Afrapporteringen bør indeholde en beskrivelse af, hvad der er ført tilsyn med, hvordan tilsynet er gennemført, samt en kort konklusion på tilsynet.

5. Forslag til temaer for tilsyn

Voksenuddannelsescentret kan vælge et eller flere temaer fra nedenstående skema til at indgå i det årlige tilsyn. Det skal understeges, at ikke alle temaer skal indgå i tilsynet hvert år, ligesom skemaet heller ikke skal anses for udtømmende. Det forventes dog, at der altid gennemføres et tilsyn, såfremt grundlaget for en driftsoverenskomst ændres væsentligt fx ved bortfald af den oprindelige aktivitet, jf § 15, stk. 4.

Såfremt tilsynet sker i forbindelse med § 15, stk. 4, forventer styrelsen, at der foretages et tilsyn, hvor der tages eksplicit stilling til, om kvaliteten af undervisningen kan opretholdes. Dette tilsyn forventes som minimum at omfatte optagelsesprocedurer og lærer kvalifikationer.

FVU

Tema	Hvad kan påses	Eksempler på relevante oplysninger/dokumentation	Relevante regler
Geografisk dækningsområde	<ul style="list-style-type: none"> - At driftsoverenskomstparten ikke udbyder og gennemfører undervisning uden for VUC'ets geografiske dækningsområde. - At driftsoverenskomstparten ikke markedsfører specifikt mod områder uden for VUC'ets geografiske dækningsområde. 	<ul style="list-style-type: none"> - Driftsoverenskomstparten markedsføringsmateriale. - Oplysninger fra driftsoverenskomstparten hjemmeside. 	<ul style="list-style-type: none"> - VUC'ets geografiske dækningsområde fremgår af udbudsgodkendelse samt af afsnit 7 i parternes driftsoverenskomst.
Undervisningslokaler	<ul style="list-style-type: none"> - At lokalerne er tidssvarende og egnede. - At lokalerne har det fornødne udstyr som muliggør, at it kan inddrages i undervisningen som redskab, og at it kan integreres i undervisningen. 	Redegørelse for lokalers stand	- § 17 i FVU-bekendtgørelsen
Optagelse og visitation	<ul style="list-style-type: none"> - At deltagerne tilhører målgruppen og opfylder kravene for optagelse. - At deltagere visiteres korrekt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dokumentation for den samlede vurdering af, hvorvidt FVU er det rette tilbud -Dokumentation for gennemført interview ud fra samtaleguide eller test og trinindplacering - Data for antal gennemførte test, deltagere, der er inden for målgruppen og deltagere, der påbegynder FVU-forløb 	<ul style="list-style-type: none"> - § 10 i FVU-bekendtgørelsen - Samtaleguiden til FVU-start -Vejledning til trinplacering i FVU-læsning -Vejledning til trinplacering i FVU-matematik
Lærerkvalifikationer	<ul style="list-style-type: none"> - At underviserne har de fornødne kompetencer. - At den fornødne efter- og videreuddannelse finder sted. 	- Oversigt over lærerkvalifikationer el.lign.	- Kapitel 5 i FVU-bekendtgørelsen
Undervisningens tilrettelæggelse og indhold	<ul style="list-style-type: none"> - At undervisningen på hvert trin har et omfang, der lever op til kravene. - At undervisningen tilrettelægges, så den lever op til 	<ul style="list-style-type: none"> -Plan og/eller skema for undervisningens tilrettelæggelse - Beskrivelse af undervisningens indhold 	<ul style="list-style-type: none"> - Kapitel 1 i FVU-bekendtgørelsen - FVU-bekendtgørelsens bilag 3 vedr. FVU-start

	<p>gældende krav.</p> <ul style="list-style-type: none"> - At undervisningens indhold lever op til de nærmere regler, som er fastsat for hvert trin. 	-Udsagn fra deltagere og undervisere.	<ul style="list-style-type: none"> - FVU-bekendtgørelsens bilag 4-7 vedr. FVU-læsning - FVU-bekendtgørelsens bilag 8-9 vedr. FVU-matematik
Uddannelses- og erhvervsvejledning	<ul style="list-style-type: none"> - At deltagerne tilbydes individuel eller kollektiv uddannelses- og erhvervsvejledning. 	<ul style="list-style-type: none"> -Plan for tilrettelæggelsen af vejledningen -Beskrivelse af vejledningens indhold -Udsagn fra deltagere 	<ul style="list-style-type: none"> - § 7 i FVU-bekendtgørelsen. - FVU-bekendtgørelsens bilag 1 vedr. uddannelses- og erhvervsvejledning.
Registrering af deltagelse i undervisningen	<ul style="list-style-type: none"> - At bevis for deltagelse udstedes på baggrund af deltagelse i normalt mindst 85 pct. af undervisningen. -At deltagerne gennem udskrift har mulighed for at kontrollere registrering af egen deltagelse. 	<ul style="list-style-type: none"> - Procedurebeskrivelse for fraværsregistrering - Fraværsregistrering for enkelte deltagere eller hele hold -Udsagn fra deltagere. 	- § 11 i FVU-bekendtgørelsen.
Hjemmeside	<ul style="list-style-type: none"> - At driftsoverenskomstpartens hjemmeside indeholder de oplysninger, der skal fremgå i forbindelse med udbud af FVU. - At der ikke findes oplysninger, som er i strid med god markedsføringsskik. 	- Oplysninger fra driftsoverenskomstpartens hjemmeside	<ul style="list-style-type: none"> - § 13 i FVU-bekendtgørelsen - Undervisningsministeriets hjemmesidevejledning - <i>"Forberedende voksenundervisning og ordblindundervisning – hjemmesidevejledning"</i>.

OBU

Tema	Hvad kan påses	Relevante oplysninger/dokumentation	Relevante regler
Geografisk dækningsområde	<ul style="list-style-type: none"> - At driftsoverenskomstparten ikke udbyder og gennemfører undervisning uden for VUC'ets geografiske dækningsområde. - At driftsoverenskomstparten ikke markedsfører specifikt mod områder uden for VUC'ets geografiske dækningsområde. 	<ul style="list-style-type: none"> - Driftsoverenskomst-partens markedsførings-materiale. - Oplysninger fra driftsoverenskomstpartens hjemmeside. 	- VUC'ets geografiske dækningsområde fremgår af udbudsgodkendelse samt af afsnit 7 i parternes driftsoverenskomst
Undervisningslokaler	<ul style="list-style-type: none"> - At lokalerne er tidssvarende og egnede. - At lokalerne har det fornødne udstyr som muliggør, at it kan inddrages i undervisningen som redskab, og at it kan integreres i undervisningen som ledsagekunderskaber. 	- Redegørelse for lokalers stand	- § 25 i OBU-bekendtgørelsen.
Optagelse og visitation	- At deltagerne tilhører mål-	-Procedure for samtale og test	Kapitel 3 i OBU-

	gruppen og opfylder kravene for optagelse. - At deltagerne visiteres korrekt.	-Resultater af test -Fastsættelse af timetal -Baggrund for eventuel revisitation	bekendtgørelsen Vejledning om visitation til ordblindeundervisning for voksne
Lærerkvalifikationer	- At underviserne har de fornødne kompetencer. - At den fornødne efter- og videreuddannelse finder sted.	- Oversigt over lærerkvalifikationer el.lign.	- Kapitel 6 i OBU-bekendtgørelsen.
Undervisningens tilrettelæggelse og indhold	- At undervisningens omfang, tilrettelæggelse og indhold lever op til gældende krav.	-Plan og/eller skema for undervisningens tilrettelæggelse - Beskrivelse af undervisningens indhold -Evaluerbare mål, dokumentation for progression -Udsagn fra deltagere og undervisere	- Kapitel 2 i OBU-bekendtgørelsen -Vejledning om ordblindeundervisning for voksne
Uddannelses- og erhvervsvejledning	-At deltagerne tilbydes individuel eller kollektiv uddannelses- og erhvervsvejledning	-Plan for tilrettelæggelsen af vejledningen -Beskrivelse af vejledningens indhold -Udsagn fra deltagere	- § 9 i OBU-bekendtgørelsen. - Vejledning om ordblindeundervisning for voksne
Registrering af deltagelse i undervisningen	- At deltagerne har mulighed for, gennem udskrift, at kunne kontrollere registrering af egen deltagelse.	- Procedurebeskrivelse for fraværsregistrering - Fraværsregistrering for enkelte deltagere eller hele hold -Udsagn fra deltagere	- § 12 i OBU-bekendtgørelsen
Hjemmeside	- At driftsoverenskomstpartens hjemmeside indeholder de oplysninger, der skal fremgå i forbindelse med udbud af OBU. - At der ikke findes oplysninger, som er i strid med god markedsføringsskik.		- § 14 i OBU-bekendtgørelsen - Undervisningsministeriets hjemmesidevejledning - <i>"Forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning – hjemmesidevejledning"</i> .

6. Tilskud og aktivitetsindberetning

6.1. Opgørelse og indberetning af tilskudsberettiget aktivitet

Voksenuddannelsescentret indberetter såvel aktivitet gennemført af institutionen som aktivitet gennemført efter driftsoverenskomst til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

I den forbindelse er det voksenuddannelsescentrets ansvar, at det til enhver tid kan dokumenteres, at tilskudsberettiget aktivitet (herunder også aktivitet i henhold til betalingsloven), opgøres og indberettes til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet i henhold til reglerne herom i AGV-instruksen.

For aktivitet gennemført efter driftsoverenskomst skal voksenuddannelsescentret ved konkret tilsyn påse, at driftsoverenskomstparten foretager en korrekt registrering af deltagereer, uddannelsesaktiviteter og studieaktivitet (tilstedeværelse), samt at driftsoverenskomstparten opgør og indberetter den tilskudsudløsende aktivitet til voksenuddannelsescentret i henhold til reglerne i AGV-instruksen.

6.2. Tilskudskontrol

Voksenuddannelsescentret skal sikre sig, at det til enhver tid kan dokumenteres, at tilskudskontrollen vedrørende aktivitet gennemført efter driftsoverenskomst (herunder også aktivitet i henhold til betalingsloven), er gennemført i henhold til reglerne herom i AGV-instruksen. Det nærmere indhold af institutionens tilsyn med tilskudskontrollen i relation til tilskud udbetalt på grundlag af aktivitet efter driftsoverenskomst fremgår af afsnit 12. Tilskudskontrol i AGV-instruksen.